

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

Ljudska skupšč. IRS
Aškerčeva
Ljubljana

edilo pozivu DF in se
rijateljstva z avstrijskim

delovnu
Naše ljudstvo se je odločilo za politiko pomirjenja v deželi in dobrih odnosov do narodov sosedov!

LETNIK VIII.

CELOVEC, SREDA, 25. FEBRUAR 1953

STEV. 12 (563)

Nedeljske volitve - mogočen korak naprej

Naše ljudstvo je sledilo pozivu DF DL — Klavern poraz KDS

Izid nedeljskih volitev je mogočna izpoved našega ljudstva za politiko enotnosti in najtesnejše povezanosti slovenskega naroda, za politiko mirnega sožitja v deželi, za politiko kulturnega in gospodarskega napredka in za politiko dobrososedskih odnosov proti vsem razbijačem slovenske enotnosti, proti vsem netilcem nacionalne mržnje, proti kulturni in gospodarski zaostalosti in končno proti glasnikom sovražstva do narodov-sosedov.

Koroški Slovenci smo s svojim nedeljskim glasovanjem dokazali, da v presojanju političnega in gospodarskega življenja v državi nika-

naklepe reakcije proti socialnemu in gospodarskemu napredku tudi malega človeka. Kakor pri prezidentskih volitvah smo koroški Slovenci v nedeljo ponovno manifestirali, da je naše mesto v državni politiki na strani avstrijskega delovnega ljudstva proti pobornikom velekapitala, veleindustrije in veleposesti.

Izid nedeljskih volitev na Koroškem pa pomeni še vse več. Nedeljski izid potrjuje, da je na Koroškem hkrati z borbo za pravilno ureditev gospodarstva šlo, kakor smo ves čas pravilno postavljali, še predvsem tudi za to, ali bo na Koroškem zmagala politika de-

nasilnih izselitev, KZ-ov in borbe na nož, ali pa naj se utrjuje politika mirnega sožitja obeh narodov v deželi in z narodi-sosedi preko meja, to je bilo na Koroškem poleg drugih še posebno bistveno vprašanje. In koroško ljudstvo se je brez razlike narodnosti odločilo za politiko deželnega glavarja Wedeniga. OeVP, ki je na Koroškem izgubila 10.788 glasov, in VdU, ki mu je 9.195 ljudi obrnilo hrbet, — torej stranki, ki sta prav z obujanjem šovinizma skušali loviti ljudi, sta doživeli katastrofalen poraz, ki je jasna izpoved koroškega ljudstva, da so minuli časi, ko je bilo mogoče ljudstvo speljati na stranski šovinistični tir, da bi prezrlo bolj bistvena vprašanja. Ni pomagala OeVP-ju niti šovinistična propaganda, kakor jo izraža pričujoči nemško-slovenski letak s hujskanjem proti zavednim Slovincem, niti VdU-ju ni pomagalo zlorabljanje avstrijskih nacionalnih barv na letaku, v katerem hujska „domovini zveste“ Korošce nemške in „vindišarske“ narodnosti na borbo proti „strankam vsiljevanja jezika, ki kradejo staršem pravico svobodne odločitve o vzgoji otrok, ki hočejo zanikati 10. oktober 1920 in za nekaj tisoč glasov protidržavnih elementov spraviti v nevarnost svobodo, pravico in mir v južni Koroški“; — koroško ljudstvo je vsepovsod, še prav posebno pa v središču te umazane gonje v Velikovcu, kjer je Wedenigu 177 ljudi več kakor leta 1949 izpričalo svoje zaupanje, medtem ko je OeVP zaradi svoje podreditve VdU-ju pri gonji proti dvojezičnemu šolstvu poglala 33 svojih ljudi kar v naročje svojega šovinističnega partnerja, odgovorilo nepopoljšljivim šovinistom. Še bolj jasen odgovor pa sta OeVP in VdU prejela v celotnem velikovškem okraju, torej v okraju Steinacherja, kjer sta izgubila 869 glasov, medtem ko jih je stranka Wedeniga pridobila 1.520. S tem so hujskači proti dvojezičnemu šolstvu in proti politiki pomirnitve v deželi prejeli najboljši odgovor od ljudstva samega, da odklanja šovinistične avanture nepoučljivih „junakov“.

Končno pa pomeni nedeljski izid volitev v naših slovenskih vrstah nedvoumno odpoved našega ljudstva domišljavim voditeljem NskS.

laže izdajali narodne interese s sklicevanjem na svojo „večino“. Toda gospodje so se preračunali. Naše zavedno ljudstvo je prepoznalo nepošteno igro Katero Diktira Steinacher, in ni nasedlo praznim marnjam „nezmotljivih“ celovških profesorjev. Naše ljudstvo je sledilo pozivu DF in se odločilo za politiko prijateljstva z avstrijskim delovnim ljudstvom, za politiko najtesnejše kulturne povezave z matičnim narodom, za politiko zdravega gospodarskega ustvarjanja in poštenega slovenskega kulturnega prizadevanja, naše ljudstvo se je odločilo za politiko pomirjenja v deželi in dobrih odnosov do narodov sosedov, za politiko deželnega glavarja Wedeniga proti politiki pomagalec SA-Standartenführerja Steinacherja. Naše ljudstvo je prepoznalo krive preroke, ki sta jim vera in krščanstvo le sredstvo za razdvajanje in večanje razpoke naših slovenskih vrst, da bi bela garda dobila tla in možnost rovarjenja neposredno na meji nove Jugoslavije. Naše ljudstvo je nedvoumno sprgovorilo, da odklanja ozkostrankarsko, protiljudsko in protislovensko politiko KDS, ki je v pomanjkanju slehernih lastnih uspehov v sedanosti po krivici zapisala na svoj prapor naše nekdanje narodne borbe in vodnike. KDS nista pomagali niti deljeni vlogi, ki sta si jih razdelili z OeVP: da naj po eni strani dela OeVP propagando zase med zavednimi našimi ljudmi le za „Nationalrat“

ne ho volit marksično!

Tudi se ho volit Marksično!

„Zelo glasno Wedenig“ je v 11. Reichstagu in v svoji knjigi „Nationalrat“ z njim. V Avstriji v oči naša OeVP brezpozorni kot proti Marksičevim volitv. V občini, v kateri sedaj stojimo, zina pomena, naše glasove brezničnega oddati. V velikem kupa svetovnih narodov tudi na se očeno blije svetlost.

Slovenski Korošci!

ÖVP (Österreichische Volkspartei)

Naše nacizma ho volit delovno!

in jih s tem posredno poziva na volišče v deželni zbor za KDS, medtem ko se naj na drugi strani nosilec liste KDS dr. Josef Tischler kot „ganz Einheimischer“ — kakor vse kaže v nasprotju z nami, ki nismo tako „kärntner-treu“ — v nemškem jeziku obrne na „Windische“, da ga volijo v deželni zbor.

Särntner, bedenke, wenn Du sozialistisch wählst, daß Du eine Wahlgemeinschaft mit den Titopartisanen eingehst!

Korošec, pomisli, kdor voli Socijalistično stranko, voli zaveznike Demokratične fronte (Titopartizane)!

Verantwortlich: ÖVP-Bezirksleitung Celovec, Bezirksleiter H. Zwegg, Villmoos

kor ne zaostajamo za avstrijskim delovnim ljudstvom, ki se je z veliko večino izreklo za Socialistično stranko Avstrije in njen gospodarski in politični program. V državnem merilu pomeni ta naša odločitev, da tudi koroški Slovenci odklanjamo razne gospodarske protiljudske ukrepe velekapitala in temne

želnega glavarja Wedeniga ali pa politika SA-Standartenführerja Steinacherja. To ni bilo odločitveno vprašanje le za Slovence temveč za koroško ljudstvo sploh. Ali se naj obnovi plebiscitna nacionalna mržnja do Slovencev in sosednih jugoslovanskih narodov, ki je dosegla svoj vrhunec v komaj minuli prestrašni dobi

V Beogradu je IV. kongres Ljudske fronte

V nedeljo ob 16. uri je v Beogradu začel s svojim delom IV. kongres Ljudske fronte Jugoslavije, ki je nedvoumno nov in zelo važen mejnik v razvoju političnega življenja v Jugoslaviji.

Za IV. kongres Ljudske fronte Jugoslavije, ki mu prisostvujejo med drugimi tudi mnoge delegacije iz inozemstva, je bilo v vsej Jugoslaviji izvoljenih okoli 2200 delegatov. Kot gostje pa se kongresa udeležijo med drugim Branko Babič, pisatelj in stari borec za pravice delavskega razreda Etbm Kristan s soprogo in predstavniki Trsta, Gorice in Slovenske Koroške. Ter zastopniki britanskih laburistov, francoske socialistične stranke, zastopnik azijskih socialistov, član politbiroja burmanske socialistične partije, predstavniki socialističnih strank Severne Amerike, Skandinavije,

Nemčije, socialdemokratske delavske stranke Švedske in tudi bivši predsednik socialdemokratske stranke Českoslovaške.

IV. kongres Ljudske fronte Jugoslavije bo razpravljal in tudi odločal predvsem o preosnovanju Ljudske fronte Jugoslavije v Socialistično zvezo delovnih ljudi Jugoslavije. To bo nedvoumno eno glavnih vprašanj, s katerimi se bo ukvarjal kongres. Pri tem preosnovanju, o katerem je govoril že tov. Tito na VI. kongresu Komunistične partije Jugoslavije, gre za izredno globoke in dalekosežne spremembe v političnem življenju, ki bodo gotovo velik doprinos za nadaljnjo izgradnjo lepše bodočnosti jugoslovanskih narodov. V Beogradu so v čast IV. kongresa Ljudske fronte Jugoslavije okrasili ulice in trge. Vsa ulica maršala Tita na Terazijah je okrašena z zastavami.

IZLETNIKI V LJUBLJANO IN POSTOJNO!

Vabilu k udeležbi na izlet v Ljubljano in Postojnsko jamo, ki ga prihodnjo soboto, dne 28. t. m. priredi za svoje naročnike uredništvo „Slovenskega vestnika“, se je odzvalo zelo lepo število udeležencev, ki želijo biti pod ugodnimi pogoji, ki jih je izposlovalo uredništvo, deležni prekrasnega doživljanja. Izletniki si bodo lahko ogledali srce slovenskega naroda, prestolnico Ljubljano in svetovno znana čuda in krasote Postojnske jame.

Izletnike obveščamo, da bo odhod iz Po-

drožice v soboto, dne 29. februarja 1953, ob 17.55 uri. Zveze iz Celovca so ob 13.30 uri z osebnim vlakom preko Roža ali ob 15.14 uri z brzim vlakom preko Beljaka in iz Beljaka z brzim vlakom ob 17.10 uri. Vsak izletnik naj si oskrbi najbolje na domači postaji povratno vozno karto do meje pri Podrožici.

Povratek v Podrožico bo v ponedeljek, dne 2. marca 1953, ob 12.15 uri opoldne.

Izletnikom želimo prijetno pot in mnogo lepega razvedrila!

Ein Wort an den wohlmeinenden Leser

Wenn Sie sich vom obigen Anruf an das gute Gewissen als Christ und doch auch noch durch die Stimme und die Bande des Blutes und der Schicksalsgemeinschaft mit dem slowenischen (win-dischen) in der geschichtlich älteren Bezeichnung) Volke berührt und angesprochen fühlen, dürfte ich wohl auf Ihre Unterstützung bei der Wahlentscheidung durch Abgabe Ihrer Stimme am 22. Februar für die von mir geführte Christlich-demokratische Partei rechnen.

Als ganz „Einheimischer“ aus dem „Unterland“ — mein Elternhaus steht in

Tainach — möchte ich Ihre Aufmerksamkeit daraufhin richten, zu prüfen, wieviele Kandidaten der wahlwerbenden Parteien in unserem Lande aus dem südlichen (gemischtsprachigen) Landes- teil in aussichtsvoller Reihung stehen. Sie werden wahrhaftig nicht viele — jedenfalls in keinem Verhältnis zur Wählerzahl — vorfinden. Mit Ihrer Stimme für die von mir geführte Partei helfen Sie mit zur Möglichkeit, einem engeren Landsmann die alleseitigen Interessen dieses Gebietes im Landtag mitzuvvertreten.

Dr. Josef Tischler.

Nedeljske volitve so glasen krik našega ljudstva po slovenski enotnosti in odločen protest proti razbijaški izdajalski peščici v Mohorjevi hiši. Kljub nesramni laži-propagandi, da je edina „slovenska“ stranka, ki pa v resnici s slovenstvom nima čisto nič opravka, KDS ni le nič pridobila, temveč je celo izgubila 764 svojih pristašev. Naše ljudstvo je drugače spregovorilo, kakor so si gospodje zamišlili. S svojo razbijaško politiko so upali v pravilnem pričakovanju, da DF ne bo brezvestno pozvala razgledanega našega človeka na brezizgledno samostojno kandidaturu, ujeti pretežen del našega ljudstva v svoje mreže, da bi potem še

Prav tako KDS niso nič pomagali številni glasovi belogardistov, ki so postali avstrijski državljani in na katere se je še prav posebno obrnila s prošnjo za podporo „Naš tednik-Kronika“, temveč sledi prav iz teh dejstev, da je še veliko večje število koroških Slovencev obrnilo hrbet NskS, kakor je dejansko razvidno iz rezultata samega.

Ljudski glas je božji glas! Nedeljske volitve pomenijo velik korak naprej v Avstriji, na Koroškem in še prav posebno za nas koroške Slovence. Veseli in ponosni lahko ugotavljamo, da pri tem koraku koroški Slovenci nismo zaostajali.

Izid volitev v državni in deželni zbor

Minule volitve v deželni in državni zbor so bile v znamenju nazadovanja vse reakcije (vključno kominformovske) in znatnega napredovanja naprednih in demokratičnih sil. Socialistična stranka Avstrije je z 1.818.811 glasovi postala številčno najmočnejša v državi. V parlamentu je pridobila 6 mandata v in jih bo sedaj imela 73, dočim jih bo imela OeVP 74 (zguba 3), čeprav ima le 1.781.969 glasov, to pa zaradi posebne volilne geometrije; številčno je SPÖ pridobila v vsej Avstriji 195.287 glasov. VdU je zgubil 16.251 glasov in dva mandata v parlamentu, tako da jih bo sedaj imel 14. „Ljudska opozicija“ (kominforma) je zgubila en mandat. Vse male stranice pa so popolnoma pogorele.

Za državni zbor so dobile: SPOe 1.818.811 glasov, OeVP 1.781.969, VdU 473.022, LO 228.188, KDS 3.668, Stranka sredine 5.748, krščanski socialci 3.036, svobodni demokrati 2.509, monarhisti 1.207, narodni republikanci 1.050, „Avstrijski patrioti“ 26.

V koroškem deželnem zboru je SPOe prav tako pridobila 3 mandate in jih bo odslej imela 18, OeVP je zgubila 1 in jih bo imela v bodoče le še 11, VdU bo po izgubi dveh poslancev v deželnem zboru zastopan le še po šestih poslancih, VO pa bo imela kakor do sedaj enega zagovornika. Na glasovih je pridobila SPÖ na Koroškem celih 20.426 glasov, medtem ko jih je ÖVP izgubila 10.788 in VdU pa 9.195. Najusodnejši poraz je doživela KDS, ki je od zadnjih volitev izgubila približno tisoč glasov.

	KDS (KLS)		SPÖ		ÖVP		VdU		VO (LB)	
	1953	1949	1953	1949	1953	1949	1953	1949	1953	1949
Koroška	3.880	4.644	122.068	101.146	72.516	79.093	42.877	51.012	10.357	9.910
Okraj Smohor	33	57	4.284	3.196	4.751	5.404	2.140	2.513	95	84
Blače	—	1	80	60	149	218	44	11	—	1
Brdo	28	44	385	335	246	325	77	59	4	1
Goriče	—	1	170	161	115	140	20	16	2	1
Sv. Štefan	3	10	505	367	239	355	133	141	9	3
Okraj Beljak	863	1.071	19.125	15.914	7.056	7.882	5.779	7.118	2.296	2.185
Bekštajn	177	203	1.683	1.235	578	694	281	345	95	83
Bistrica na Zilji	19	36	127	97	148	147	47	61	—	—
Jezernica	1	1	2.720	2.259	838	882	604	882	441	448
Kostanje	39	63	281	233	73	76	130	131	14	5
Ledenice	92	90	382	314	134	164	69	81	4	11
Lipa	20	21	408	370	135	168	91	78	32	40
Loga ves	47	83	596	461	150	205	137	98	57	50
Marija na Zilji	41	34	570	548	273	336	84	85	76	69
Podklošter	52	82	1.968	1.670	576	603	339	466	245	251
Rožek	14	19	161	119	104	114	40	63	2	4
Smerče	3	16	548	497	257	363	335	287	78	65
Straja ves	35	29	294	270	146	174	66	85	7	14
Št. Jakob v R.	287	351	1.089	974	415	410	190	125	189	184
Vernberk	35	40	855	698	314	348	210	216	39	48
Vrba	1	3	475	388	430	504	300	360	18	57
Okraj Celovec	898	1.152	18.213	15.078	9.884	11.293	5.731	6.462	1.281	1.374
Bilčovs	69	65	170	125	106	138	38	6	2	2
Bistrica v Rožu	57	88	559	539	190	199	119	69	75	84
Borovlje	44	58	1.769	1.680	728	714	327	370	317	312
Grabštajn	10	23	565	512	299	368	171	153	20	7
Hodiše	81	102	350	318	151	140	24	24	22	7
Kotmara ves	18	28	510	422	230	125	65	87	47	24
Medgorje	13	31	286	250	120	159	38	45	12	11
Otok	6	13	271	199	222	268	104	140	12	11
Radiše	67	68	39	46	93	133	33	11	2	2
Sele	157	181	252	188	34	47	7	2	8	11
Slovenji Plajberk	24	28	137	128	76	98	21	6	5	16
Medborovnica	22	38	319	252	129	145	43	41	12	15
Svetna ves	66	85	225	186	129	97	25	32	30	17
Škofiče	51	74	443	281	111	176	106	107	47	34
Šmarjeta v R.	115	150	237	183	166	191	61	33	11	7
Št. Tomaž	14	11	399	326	271	294	89	135	3	7
Vetrinj	3	10	1.038	892	384	400	155	174	52	38
Zgornja vesca	29	30	106	54	71	65	21	21	11	12
Žihpolje	20	32	198	187	250	267	51	58	4	11
Žrelec	17	23	531	461	259	296	120	100	45	35
Okraj Velikovec	1.923	2.190	9.461	7.941	5.802	6.633	2.337	2.375	309	289
Bela	215	207	762	587	193	187	32	31	42	60
Bistrica pri Plib.	229	274	462	408	129	134	85	87	13	14
Blato	200	240	211	159	242	157	27	51	2	1
Djekše	20	38	241	243	266	309	63	34	1	3
Dobrla ves	107	150	1.255	980	662	802	168	111	55	36
Galicija	45	57	419	321	223	297	70	72	7	5
Globasnica	215	229	175	185	142	236	90	15	3	11
Grebinj	52	73	483	421	556	625	252	282	24	14
Libeliče	53	87	189	182	129	165	33	37	4	5
Libuče	94	104	288	234	112	172	83	107	3	3
Pliberk	44	29	191	199	304	266	64	110	5	8
Ruda	59	60	425	376	185	229	76	84	6	10
Škocijan	195	200	620	518	334	479	175	123	18	22
Št. Peter na Vaš.	13	25	388	291	169	239	71	59	15	25
Tinje	13	12	127	110	113	148	69	35	1	1
Važenberk	55	84	634	588	382	429	207	210	18	11
Velikovec	47	40	845	668	580	613	511	475	41	9
Vovbre	36	59	342	291	294	334	90	101	19	23
Železna Kapla	43	54	517	442	198	198	53	65	21	25
Žitara ves	141	153	610	482	243	287	21	16	6	8
Žvabek	47	40	99	70	63	65	2	6	2	1
Celovec mesto	118	121	17.325	15.226	10.669	11.054	6.910	7.470	1.800	1.536
Beljak mesto	14	9	9.489	7.494	4.466	4.185	2.947	4.057	1.523	1.467

Po širnem svetu

Ljubljana. — Sekretar izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije Zoran Polič je minuli teden sprejel člane mešane avstrijsko-jugoslovanske komisije, ki je v Pohorskem domu pri Mariboru reševala vprašanje avstrijskih dvolastnikov.

Člani obeh delegacij pod vodstvom svet-

nika ministrstva za zunanje zadeve Avstrije dr. Edmunda Kraha in svetnika Gospodarskega sveta Slovenije dr. Iva Murka so se nato vrnili v Maribor, in te dni končali z delom.

Bordeaux. — V Bordeauxu so izpustili 13 Alzačanov, ki so bili soudeleženci pri pokolu prebivalstva v vasi Oradour sur Glane leta 1944. Izpustili so jih po amnestiji, ki je bila sprejeta v francoski narodni skupščini

glede na to, da so bili prisilno mobilizirani in kot taki pridejeni SS-diviziji „Das Reich“, ki je poslala eno svojo četo v Oradour, da je tam pomorila 642 prebivalcev.

Tel Aviv. — Izraelske oblasti so zadržale za en dan potna dovoljenja članov sovjetskega diplomatskega predstavništva v Izraelu, da so tako le-ti prispeli na sovjetsko mejo hkrati ko so izraelski diplomati zapustili ZSSR.

Šiling med nami

V volilni agitaciji obeh vodilnih strank v državi je igralo posebno vlogo vprašanje varnosti in vrednosti našega denarja. „Po volitvah bom prodal“, mi je rekel ta in drugi v teh tednih ter pristavil, da ob morebitni spremembi političnih razmer ni možno zaupanje v stabilnost denarja. Mislim, da je prav, da sedaj o tem vprašanju govorimo nekaj jasnih besed.

Že leta je naš slovenski del Koroške pod stalnim pritiskom dvomov in nezaupanja zaradi posebnega političnega položaja in razvoja, v katerem smo živeli. Poznam ljudi, ki v našem ozemlju niso hoteli popravljeni svojih hiš ali pa so celo prodajali svoja zemljišča iz sličnih vzrokov. Kaj šele, da bi kdo kaj več vtaknil v naše kraje. Vse posledice nezaupanja v čas in razmere. Gospodarski posegi države so doprinesli še svoje. Zadnje začetke pa so sedaj nasuli brezvestni strankarski priganjači tistih krogov, ki jim gotovo najmanj more vzeti inflacija, o kateri so dnevno trobili.

Gospodarske posledice tega nezaupanja in hujskanja po naših dolinah so očitne: Naš kmet nikakor ne sledi v enakem obsegu zahtevi po povečanju produkcije, kakor v drugih predelih Avstrije. Splošno opazamo strah pred razširjenjem gospodarske dejavnosti zaradi pomislekov, ali bo ostala vrednost denarja baš pri najbolj solidnih gospodarjih. Obratno pa jih je precej, ki lahkomišelnost zaprosijo kredite za nedonosne investicije v upanju, da jih bo rešila odplačevanja inflacija.

Kot v mnogih drugih vprašanjih, je naš človek tudi v tem nezrel in lahkovoren ter naseda prišepetovanju in škodljivi propagandi neodgovornih špekulantov. Škoda pa je zelo velika. Če pomislimo, kako težavna je po naših vaseh borba za vsako novo vlogo našim Hranilnicam in posojilnicam, medtem ko so v celotni Avstriji narasle vloge samo pri kreditnih zadrugah za 247 milijonov šilingov, potem se lahko zavedamo, zakaj tako očitno zaostajamo! Koliko hranjenih in zbranih denarjev bi nam lahko služilo za nove skupne ustanove in dejavnosti ter krepilo naše vasi!

Čas je, da to spoznamo in se po tem ravnamo vsi. Kdor ne zaupa v skupnost, naj potem hodi svoja osamljena pota. Morda mu bo kmalu žal. Zaupanje je osnova gospodarskega udejstvovanja in predpogoj vsakega uspeha. Zato je škodljivec gospodarstva, kdor v uspehe poštenega dela noče zaupati. Slabo uslugo pa nam dela pravtako oni, ki nam jemlje zaupanje v varnost prigaranih prihrankov. Ogledimo si vse napovedovalce inflacije od blizu: Ali se je sami najmanj bojijo, ker denarja itak nimajo — ali pa ga imajo toliko, da z njim v našo škodo na inflacijo špekulirajo!

Naše doline so zaostale daleč za splošnim razvojem drugih predelov dežele in države. Nemalo krivde na tem imata mora nezaupanja v lastne sile ter pomanjkanje vere v bodočnost po naših vaseh. Širijo in utrjujejo vpliv teh faktorjev pa splošno isti ljudje, ki našemu ljudstvu tudi drugače ne želijo razmaha in razvoja. Pomislimo na volilne govore, pa moramo pritrditi.

Zato proč z moro nezaupanja. Kupujmo in prodajmo z razsodnostjo in brez špekulacije. Predvsem pa spet zbirajmo in hranimo v naših Hranilnicah, kjer zbrani denar služi izgradnji naše gospodarske dejavnosti in bo dal dela našim ljudem!

Dr. Mirt Zwitter

UGANKE

- Kaj je to: Matjaževa vojska se zbira?
Odgovor: Krščanska demokratska stranka je zgubila 764 glasov!
- Kaj je to: Krščanska stranka ima več kot 100 % več volivcev kakor pa jih je kdaj koli imela Demokratična fronta?
Odgovor: Štirikrat pet je osem, ali pa številka 3880!
- Kaj je to: Ne Wedenig, ne Steinacher, ampak Tischler?
Odgovor: Nageljček in roženkravt za klobukom, mandat pa drugim!
- Kaj je to: Ne jasni se samo na Gurah, marveč se jasni po vsej deželi?
Odgovor: Volilni rezultati, ki jih je doživela KDS!
- Kaj je to: Laž rodi laž?
Odgovor: Uredniška seja lista „Naš tednik — Kronika“!
- Kaj je to: Trpko, a potrebno zorenje?
Odgovor: Politična pot dr. Tischlerja!

Vprašanja so iz lista „Naš tednik — Kronika“, odgovore pa smo po ljudskem sporočilu ob volitvah priredili pri nas.

KOLENDAR

Sreda, 25. februar: Valburga, dev.
Četrtek, 26. februar: Matilda, Kvaterna
Petek, 27. februar: Gabriel od Žal. M. B.

SPOMINSKI DNEVI

27. 2. 1738 — Rojen v Zagorici pri Bledu šolnik, filolog, pisatelj učbenikov Blaž Kumerdej — 1845 Rojen fizik Vilhelm K. Rentgen, ki je odkril rentgenske žarke.

Kotmara ves

V nedeljo 15. t. m. nam je naše Slovensko prosvetno društvo priredilo lepo in plemenito veselje in smo na ta način pustno nedeljo preživeli polni globokega notranjega užitka. Domači pevci so nam podarili bogat pevski koncert, za katere smo številni udeleženci, ki smo napolnili prostore pri Plajerju, prav hvaležni. Nastop mešanega in moškega pevskega zbora s pestrim sporedom naše vedno lepe domače pesmi, ki se je nikdar ne naveličamo poslušati, je bil za naše razmere prvovrsten in nas je vse zadovoljil. Živahen aplavz in pritrjevanje je vrle pevce nagradilo za lepi trud na področju slovenske pevske prosvete. Splošno so ljubitelji naše pesmi izražali željo, da bi koncert v kratkem ponovili in zagotovili so, da nam bodo tudi ustregli.

Pred štirinajstimi dnevi je v bolnici v Celovcu, kjer so jo zdravili nekaj dni, umrla M. Pickl, p. d. Monica v Podpečah v Prebljah. Iz bolnice so umrlo ženo prepeljali na domačo pokopališče, kjer so jo položili k zadnjemu počitku.

Podkraj - Libuče

Dolg žalni sprevod se je dne 13. t. m. pomikal iz Podkrajja skozi Zgornje in Spodnje Libuče proti mirodvoru v Libučah. V sprevodu so spremljali žalujoči sorodniki, sosede in številni znanci skoraj hkrati umrli zakonski par, priletnega očeta (umrl je v 81. letu starosti) in enako staro mater, stare starše Oberove družine. Oba sta dalje časa bolehalo in končno je njiju smrt rešila trpljenja in isti dan oba odpoklicala za vedno. Ob pogrebnih svečanostih so uglednima pokojnima zapeli v slovo žalostinke. Globoko občutne poslovilne besede je spregovoril g. prošt Trabesinger.

Pokojna stara Oberova starša sta v svojih mladih letih kupila Oberovo posestvo v Podkrajju, kjer sta v trudu in v potu svojega obraza pridelovala vsakdanji kruh in skrbelo za svojo številno družino. Poročila sta se pred 57. leti in se je njima rodilo 6 otrok. Eden izmed sinov je moral žrtvovati v nacistični vojni svoje življenje za tuje koristi. Ostali, že odrasli otroci in 27 vnukov žalujejo za dobrimi starši. Pokojni Oberov oče in mati naj se spočijeta v domači zemlji, preostalim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Slovenska kmečka zveza naznanja:

VABILO

na zaključno prireditve šiviljskega tečaja v Bilčovsu, ki bo v nedeljo, dne 1. marca t. l. pri Miklavžu.

Spored: Od 8. ure razstava šiviljskih izdelkov. Popoldne ob 14.30 uri družabna prireditev s šaljivimi prizori in petjem.

Bilčovs

(Po volitvah)

Vsi smo se oddahnili, da je volilna borba končana. Kar deževalo je med nas letakov, raznih parol in volilnih listkov, tako, da si človek moral dolgo premišljevat in presojati, kdo pravzaprav ima najbolj prav. Celo vrsto zborovanj se je vršilo pri nas in vsak govornik je hvalil svojo stranko kot kramar svojo robo. No, in na dan volitev se je pokazalo, da smo v Bilčovsu razcepjeni kar na šest političnih strank in k temu pride še ena stranka nevolilcev, ki pa je tudi precej močna, saj šteje 78 abstinentov. Res čudno in na vse zadnje tudi žalostno. Cela naša občina je do 99 odstotkov slovenska in vsi govorimo isti jezik, imamo iste težave in potrebe, pa se preklamo med seboj. Kako lepo in razveseljivo bi lahko bilo, če bi enotna slovenska stranka zajela vse in bi mi lahko beležili in poročali o znani slovenske enotnosti med nami. Tako pa je sad cepljenja naših sil po gotovih ljudeh pri Narodnem svetu 69 za KDS oddanih glasov.

Poročali smo že, da je tudi gospod Steinacher prišel v predvolilnem času ribariti k nam. Nastavljal je svoje mreže kakor je pač znal in za vabo je nastavljal njegovo delo za nemški Volkstum. Seveda nekaj karpov je na to vabo šlo in so vgriznili. Veliko volivcev pa je le izpregledalo, da Steinacherjeva teza v nadvladi enega Volkstuma nad drugim danes ni več moderna in so zapustili vrste teh zasleplencev tako, da se je število OeVP volivcev iz leta 1949 od 199 zmanjšalo tokrat na 106 glasov. Smo radovedni, kako se bo poročevalec OeVP-jevskih časopisov v njegovih poročilih opravičil.

Ko smo poslušali radio-poročila o izidu volitev po vsej Avstriji, smo ugotovili, da je tudi VdU v defenzivi, torej gre rakovo pot. Vrgli so se tudi ti potomci Adolfa Hitlerja med nas, da bi naši volivci krili njih primanjkljaj. No pa res so se znašli nekateri ljubitelji prusovskih škornjev in „parademašov“, ter so tej „rakmaš“-stranki dali 38 glasov.

Ljudska opozicija je dobila pri nas cela 2 glasova in monarhisti 3 glasove. To je pa za olepšavo, da je družba strank tem pestrejša.

Par dni pred volitvami je pri nas govoril na volilnem zborovanju tudi gospod deželni glavar Wedenig. Na delavnik je bilo to zborovanje, a je bilo toliko poslušalcev, kakor prej na vseh treh ali štirih zborovanjih drugih strank skupaj. Govornik nam je govoril o potrebi mirnega sožitja med obema narodoma na Koroškem, govoril je tudi o tem, da je treba priznati slovenski manjšini na Koroškem njene pravice. Kar se zahteva za južno-tirolske Nemce je treba dati tudi koroškimi Slovencem. Sprijazniti se je treba z mislijo, da imata oba naroda na Koroškem pravico do

Po naši zemlji

življenja. Vsak narod ima svojo kulturo in treba je, da jo tudi naroda soseda med seboj poznata. Zato je potreba v mešanem ozemlju južne Koroške poleg nemškega tudi slovenski pouk. Le zblizanje in razumevanje med nami v deželi bo tudi pripomoglo do zblizanja našega kontinenta v združeno Evropo. To so bile besede deželnega glavarja. Mnogi so mu te jasne besede zamerili, a velika večina Korošcev je tako politiko koroškega deželnega glavarja odobrila z glasovnicami na dan volitev. Tudi mi smo se pridružili ter oddali 174 glasov za tak program sprave in sporazuma med obema narodoma na Koroškem.

Slovenska kmečka zveza je poskrbela, da se vrši od 27. t. l. pri nas šiviljski tečaj. Vodi ga mlada voditeljica Lizika Kert iz Globasnice. Vsak dan prihaja k tečaju 18 tečajnic, ki pridno prirezujejo in krojijo razne za kmečke gospodinje potrebne šiviljske predmete.

Brnca

Na pustno nedeljo smo praznovali pri nas poročno slavlje vrlega našega mladoporočenega para, znane Majde Pogličeve, p. d. Požarnikove hčerke na Bregu in Zepija Mikla, kmečkega sina p. d. Gamsovega. Poročne obrede sta imela v Beljaku, nato pa so v krogu sorodnikov in znancev obhajali pristno slovensko slovesnost pomembnega življenjskega dneva. Ob poročnem slavlju je povzel besedo in govoril poročencema vznešene čestitke Prangarjev Hanzl. V nagovoru se je dotaknil današnje politične situacije koroških Slovencev in nazorno na prijeten način naglasil potrebo naše enotnosti, ki jo onemogočujejo ozkostrankarski in neljudski politiki Krščansko demokratske stranke. Besede domačega govornika so našle globok odmev pri vseh navzočih in so vsem segle v srce, ker so bile tudi iz srca govorjene.

Mladoporočenca sta zaveden sin in hčerka uglednih naših družin in naše vasi. Nevesta Majda je bila od svoje rane mladosti delavna članica domačega Slovenskega prosvetnega društva in je sodelovala s prepričanjem za našo skupno stvar na področju slovenske prosvete. Poleg dela v domačem društvu je sodelovala tudi v osrednjem odboru naše vrhovne kulturne organizacije Slovenske prosvetne zveze. In ko so ustanovili na Brnci Kmečko gospodarsko združenje, so potrebovali poslovodjo in izbrali so Majdo Pogličevo, ki je v prvih letih zadruge z vso požrvalnostjo vodila zadržne posle ter si tudi na tem področju stekla lepe zasluge. Ker je pa za zadržnega poslovodjo potrebna moška moč, ker mora poslovodja le pogosto nakladati in prenašati težke tovore, je pozneje prevzel posle naš znani Kori Perč, ki pa mu je seveda šla

Majda s svojimi izkušnjami v vsakem oziru na roke.

Enako je bil vedno na mestu, kjer je šlo za našo stvar, tudi njen ženin Zepi Mikl in ker njiju vežejo skupni vzori, sta sklenila zvezo za življenje. —

Številnim čestitkam, ki sta jih bila deležna Majda in Zepi, se pridružujemo tudi mi in želimo prav mnogo družinske sreče na njuni skupni življenjski poti. Prepričani smo, da bosta ostala narodnim idealom svoje mladosti in svojih staršev zvesta tudi v bodoče in v istem duhu vzgajala tudi svoj naraščaj, ki naj bo njima in slovenskemu ljudstvu na Koroškem v ponos.

St. Jakob v Rožu

Na pustno nedeljo smo imeli pri nas dve proroki in od teh hočemo na kratko poročati tudi v našem listu, da bodo o naših veseljih dogodkih zvedeli tudi drugod po naši zemlji!

Štornik Zdravko si je izbral za svojo življenjsko družico gospodično Gustijo Olipic p. d. Mertijevo na Reki. Oba iz uglednih družin naj bosta deležna naših čestitk in naj uživata srečo in zadovoljstvo v skupnem družinskem življenju.

Karel Kravcar, p. d. Kravcar v Št. Petru pri Št. Jakobu pa je pripeljal svojo nevesto iz Št. Petra na Vašinjah. Tudi temu paru naše iskrene čestitke in naj mu klije ob skupnem domačem ognjišču srečno mlado življenje!

Smučarska sekcija Slovenskega fizikturnega društva v Št. Janžu v Rožu

ZAHVALA

Po dobro uspeli naši zimsko-športni prireditvi „III. mednarodni smučarski skoki v Rožu“ smatra Smučarska sekcija Slovenskega fizikturnega društva v Št. Janžu v Rožu za svojo dolžnost, da izreče prav vsem, ki so dobrohotno kakor koli pripomagali k uspehu, naj-iskrenejšo zahvalo.

Predvsem se sekcija zahvaljuje onim, ki so v pristni slovenski gostoljubnosti naklonili športnikom skakačem in tekmovalcem v slalomu prenočišča in oskrbo. Nadalje se zahvaljuje vsem funkcionarjem, ki so sodelovali pri prireditvi sami, prav posebno še zdravniku dr. Hoji in onim tvrdkam, ki so prispevale za nagradna darila tekmovalcem.

Vsem sotrudnikom naj bo zavest, da je prireditev tako dobro uspela, izraz najlepšega plačila za vse, kar so k uspehu prispevali.

Resnična povest iz današnjih dni:

Nagelj in roženkravt

Po motivih iz „Našega tednika-Kronike“ napisal Marko Kopriva

Nekoč je živelo tam v tisti deželi, kjer so med visokimi gorami ljubki hribčki in prijazne dolinice, v revni bajti čudovito lepo dekle z imenom Zorica. Lasje konstanjeve barve so padali v gostih kodrih na rame. Temne oči ter polna rdeča lica so dala misliti na nadzemsko bitje. Če bi človek dekleta ne bil poznal iz otroških let, bi ne vedel, da je ona hči Gričnikove Mice bajtarice koncem vasi. Zorica je bila torej zelo lepa, da je slovela daleč okrog za najlepšo.

Začetek je torej prav tak kot v mnogih, pre mnogih drugih pravljicah. Nadaljevanje pa je že nekaj drugačno.

O lepi Zorici je slišal tudi Joško, sicer ne junak in tudi ne starešina Rožanov, in poslal ji je dva sla ter jo pustil najlepše pozdraviti in ji naznaniti, da jo bo prišel prositi za roko, da postane njegova žena. Joško je mislil, da bo deklici ob tem sporočilu srce pričelo hitreje biti, da bo odposlanecema sporočila, kako zelo si želi videti Joško, čeprav ga po slabem glasu sicer že zelo dobro pozna. In je Joško mislil še to, da bo v slepi ljubezni deklica poleg svojega srca izvoljencu poklonila tudi svojo doto, lep, zapeljiv mandat v deželnem zboru.

Zorica pa je mislila drugače, in je odposlanecema rekla:

„Sporočite onemu, ki vaju pošilja, da si ga mislim najpreje temeljito ogledati. Če je pravi, dobro, če ni, se bom pa tudi znala prav odločiti!“

V tistih časih pa so potovali po deželi tudi trije modrijani. Svetniki sicer niso bili, bili so pa častitljivi starci. Eden, ki je poznal deželo, saj je vanjo že nekoč privandral z Dunaja, je prišel iz Švice. Drugi, ki mu bila čudovita dežela še nepoznana, je pribežal iz Ljubljane. In tretji, ki je bil med starci najmlajši, je padel v deželo iz zraka, iz letala nemške Luft-hanse. Nosili so v svojih bisagah trije starci čudovite čarovnije, ki so jih skrivali pred radovednimi pogledi.

Trije starci so prišli na svoji poti tudi do Zoričinega doma. Ustavili so se pred bajto in zaklicali:

„Zorica, Zorica, pridi, da ti podarimo tri sadike. Vsadi jih v lončke in jih postavi na tvoje okence. Samo te cvetlice, in prav nobena druga, ti bodo prinesle srečo. Če pa naših sadik ne zasadiš, boš propadla, in nihče ti ne bo mogel pomagati.“

In prvi stavec je še dejal:

„Glej, to je sadika nagelja. To je cvetica

ljubezni in veselja. Daj, zasadi ga v svoj lonček!“

In drugi je rekel:

„Zorica, glej to je roženkravt. Vtakni vršiček v sveto zemljo, in cvetka sreče bo cvetala na tvojem oknu.“

Tretji pa je pripomnil:

„Ta vejica je rožmarinova, rožmarin pa ti naj bo znak zvestobe!“

Zorica pa ni bila samo lepa, bila je prav tako pametna. In je pogledala starce, pa pogledala sadike, ki so jih oni privlekli iz svojih bisag, in zaklicala:

„Ne, vaša čarovnija me ne bo prevarila. Zdrava je moja misel in bistre so moje oči! Pravite, da mi prinašate nagelj, cvet ljubezni in sreče! Pa to ni sadika nagelja, je le sadika koprive. Sovrašтво naj bi mi prineslo to vaše darilo, sovrašтво do brata, do vsega našega ljudstva, ki živi v tej čudoviti deželi, s te in z one strani naših lepih gor. In govorite o roženkravtu! Saj to je ljulka, ki duši pšenico po poljih. Ljulka pa sreče ne more prinesiti, samo nesrečo in trpljenje bi mi ona lahko dala. In vaš rožmarin ni rožmarin, je osat. In ne govori mi o lepi zvestobi, pač pa o izdajstvu, o največji nezvestobi resnici, domovini, in vsemu, kar je lepega na svetu.“

In še je rekla trem starcem:

„Spravite se od tod, pojdite tja, od koder ste prišli, pojdite k tistim, ki so vas poslali. Ne skrbite vi za mojo srečo, svojo srečo si znam najbolje poiskati sama!“

Nemi in prestrašeni so starci odšli, in nadaljevali svojo pot.

Tri starce je srečal na svoji poti k Zorici tudi Joško. Tudi njemu so ponudili svoje začarane cvetove, in Joško si jih je pripel na prsi. Prijahal je do Zorice, in...

Da, in? Kaj se je potem zgodilo?

Zorica, ki je bila prav tako pametna kot lepa, je spoznala napačno cvetje, in Joško je mesto njene roke in srca dobil njeno nogo. Zorica pa je dala svoje srce in zvestobo pravemu junaku, ki si je na srce pripel slovenski rdeči nagelj, in ne začarani plevel treh starcev.

Potem pa je bila velika vesela svatba, kate so se udeležili ne samo skoraj vsi prebivalci Roža, temveč tudi sosede iz drugih dolin in gora. Joško s tremi starci pa je sedel doma za svojo pečjo. Jokal sicer ni, zato se je pa tako presneto kisl držal, da se je smilil samemu sebi. In jezil se je na ves svet zelo, na tri starce še huje nase pa najbolj. Ne, še bolj se je jezil na lepo deklico Zorico!

Koroški Slovenci pa niso dali svojih glasov laži-slovenski stranki, Krščanski demokratski stranki. In tako lahko nosilec liste, dr. Tischler, sicer nosi cvet treh starcev, pravi nagelj in rožmarin in mandat z njim pa je s svojim razbijaškim delom napravil. Zato pa si je pravi nagelj zataknil za klobuk kdo drugi!

Strašne epidemije so razsajale po svetu

Časopisje in radio poroča zadnje čase o razsajanju epidemične bolezni, ki jo imenujemo gripo. Tudi marsikaterega izmed naših znancev je že potipala, vendar je potek bolezni v veliki večini primerov manj nevaren, če se bolezni posveti potrebna pozornost. Zgodovina pa pripoveduje o strašnih epidemijah, ki so razsajale po svetu in le razvoju medicinske znanosti je pripisati, da so te strašne bolezni ukrotili ali vsaj zelo omejili. Naj sledi tukaj nekaj zgodovinskih podatkov o razsajanju epidemij po svetu, ki jih povzamemo iz „Ljubljanskega dnevnika“.

Prvo veliko epidemijo opisuje Tukidid v svojem delu o peloponeški vojni med Atenami in Sparto, ki je trajala dve leti. Spartanska vojska je pustošila deželo in ljudje so bežali v Atene. V prenapoljenem mestu je izbruhnila epidemija. Vsi napor, da bi jo omejili, so bili zaman. Bila je neka čudna bolezen. Po prvem štadiju je nastala na prstih, na nogah in rokah ter očeh bolnikov gangrena. Če je človek ozdravel, je navadno za vse življenje izgubil spomin. Trupel ljudi, ki so umrli za to boleznijo, so se izogibale celo ptice roparice in divje zveri.

V srednjem veku so razsajale po svetu strašne bolezni. Ošpice in črne koze so bile periodične. Cobavost je postala epidemična bolezen, ki je po saracenskem vdoru v Evropo razsajala zlasti po jugoslovanskih deželah. Tu so to imenovali „arabska bolezen“. Kdaj pa kdaj se je pojavila še druga nevarna bolezen. Ljudje so jo imenovali „sveti ogenj“, „ogenj sv. Antona“ ali „peklenski ogenj“. Bilo je, ko da neugasljiv notranji ogenj sežiga svoje žrtve. Ljudem so iznenada počrnele roke in noge ali pa so jim celo odpadle. Neki zgodovinar pravi, da je ta bolezen v štirih francoskih krajih v nekaj dneh pobrala 40.000 ljudi.

Križarske vojne so odprle vrata v Evropo novi nevarnosti — podganam. Nevarne niso bile samo zato, ker so pustošile polje, marveč tudi, ker so prenašale na ljudi in živali razne bolezni, med njimi tudi kugo, pegavico in steklino. Zgodovinarji pravijo, da je bila velika kuga v 14. stoletju najstrašnejša epidemija v zgodovini človeštva. Imenovali so jo črna ali velika kuga ali črna smrt. Začela se je 1346 v severni Kitajski, kjer je v pičem letu pokosila 13 milijonov ljudi. Potlej se je začela širiti po Evropi. Na področju Damska in Jeruzalema ni ostal živ skoraj nihče. V Aziji, razen Kitajske, je umrlo 24 milijonov ljudi. Kuga se je razširila na vse otoke Sredozemskega morja. Na Korziki in Sardiniji je ostala živa komaj tretjina ljudi. V Genovi je umrlo 40.000 ljudi, v Padovi dve tretjini prebivalcev. V Bologni in Ferrari je umrlo na dan 2000 ljudi. Potem se je kuga razširila na Nemčijo, kjer je umrlo blizu 1,250.000 ljudi. Poljska je izgubila dobro polovico prebivalstva.

Tudi v Franciji je kuga neusmiljeno kosila. V Avignonu in okolici je v sedmih mesecih umrlo 150.000 ljudi, v Marseilleu dve tretjini.

Razširila se je tudi na Anglijo, kjer ji je ušel komaj vsak deseti prebivalec. Potem so jo trgovske ladje zanesle na Norveško, kjer sta umrli dve tretjini prebivalcev. Na Islandiji so pomrli malone vsi prebivalci. V Evropi je bilo kakih 40 milijonov žrtev kuge, če pa prištejemo še Azijo, jih je bilo blizu 80 milijonov.

Tudi obdobje odkrivanja novih dežel je poznalo velike epidemije. Tropična mrzlica je začela razsajati med tretjo Kolumbovo vožnjo. Prve Kolumbove kolonije je ta bolezen povsem opustošila. Tuberkuloza je spremenila otoke v kraje obupa in smrti, pegavica pa je zlasti hudo razsajala med Indijanci. Kazalo je, da spremljajo epidemije Špance na vseh vožnjah, po vseh njihovih kolonijah so neusmiljeno kosile. Na Haitiju je umiralo toliko ljudi, da jih sproti niso mogli pokopavati. Črne koze so

zahtevale v nekaj letih kakih 300.000 žrtev. Pozneje so se razširile tudi na Mehiko, kjer je pomrlo toliko ljudi, da ni imel kdo obdelovati zemlje. Vsa država Aztekov se je spremenila v veliko pokopališče. Strašna epidemija črnih koz je leta 1520 pobrala 3,500.000 ljudi. Leta 1531 se je pojavila nova bolezen, ki so jo tudi prenesli osvajalci. Bile so ošpice, ki so tudi zahtevale mnogo žrtev. Leta 1576 se je pojavila nova epidemija iste bolezni, ki je pomorila dva milijona ljudi.

Kolero so zanesli v Evropo 1832 in prva njena žrtev je padla v Parizu. Malone hipoma se je pojavila v raznih delih mesta, potem pa se je razširila po vsej Evropi. Razsajala je pet let in pokosila v Avstriji 340.000, v Španiji 100.000, v Franciji pa 95.000 ljudi. Zadnja velika epidemija kolere je razsajala leta 1892.

Indija tri leta republika

Z navdušenjem, ki je značilno za prebujajoče se narode Azije, so konec januarja proslavili po vsej Indiji tretjo obletnico, odkar je bila v Novem Delhiju, dotedanji prestolnici angleških podkraljev, proglašena indijska republika. Tri leta so minila od tistega dne, ko se je Indija spremenila iz navadnega angleškega dominiona v neodvisno republiko. Druga na svetu po številu prebivalstva zavzema Indija v današnjem svetu, razdeljena na razne tabore, edinstveno mesto.

Ko se je sredi avgusta 1947 Indija osvobodila neposrednega angleškega nadzorstva in postala dominion v okviru Commonwealtha, je pač le malokdo pričakoval, da bo zavzela v današnjem svetu tako vidno vlogo. Pod spretnim in daljnovidnim vodstvom Pandita Nehruja je Indija hitro premagala začetne države, ki so značilne za vse mlade državne tvorbe.

Ni izgubila prisotnosti niti tedaj, ko so Mao Ce Thungove čete zasedle Tibet, ki je v zgodovini odlično čuval Indijo, njene plodne ravnine ob Indusu in Gangesu, pred vpadi divjih nomadskih plemen. Ohranila je mirno kri tudi takrat, ko je grozilo, da se bo spopad na Koreji razširil v pravi požar na Daljnem vzhodu. Posredovala je in morda preprečila najhujše. S to misijo so njeni delegati potovali tudi na lansko zasedanje Združenih narodov, toda kot znano, so Rusi začasno podrli vse mostove za seboj.

Lansko leto so izvedli v Indiji svobodne volitve. 105 milijonov ljudi od izobražencev Kalkute do bramanov Bombaja in Madrasa pa do poldivjih plemen na jugu, je oddalo svoje glasove. Največje volitve na svetu so potekle tudi v največjem redu. To je bil odličen izpit indijske demokracije. Konec lanskega leta pa so v Indiji sprejeli tudi petletni načrt.

S solidnimi uspehi doma in zunaj in s krepko vero v lepšo bodočnost stopa Indija v četrto leto svoje republike. V tem letu se bo verjetno pritisk na Azijo še povečal, toda no-

benega dvoma ni, da bo Indija nadaljevala pot, ki jo je tako srečno vodila skozi labirinte politike dvajsetega stoletja. Vendar položaj Indije v današnjem svetu, polnem strastnih naklepov, ne bo lahak.

Telesna kazen je v šolah nedovoljena

Ministrstvo za prosveto je deželne šolske svete (direkcije) ponovno opozorilo na § 82 šolske in učne uredbe, ki navaja, da je telesna kazen prepovedana, dočim navaja § 420 avstrijskega kazenskega zakonika, da se vzgojitelje in učitelje, ki svoje gojence telesno mučijo kaznuje v prvem primeru z zaporem od 3 dni do 1 meseca, v ponovnem primeru pa se jim odvzame služba.

Razstave v Avstriji 1953

Leta 1953 so v Avstriji predvidene naslednje razstave:

Mednarodni pomladanski velesejem na Dunaju od 15. do 22. marca.

Mednarodni pomladanski velesejem v Grazu od 30. aprila do 10. maja.

Vzorčni in eksportni velesejem v Innsbrucku in posebna razstava za šport in tujski promet od 30. maja do 7. junija.

Vzorčni in eksportni velesejem v Dornbirnu (tekstilni velesejem) od 31. julija do 9. avgusta.

Koroški velesejem (avstrijski lesni velesejem) od 6. do 16. avgusta.

Mednarodni jesenski velesejem na Dunaju od 6. do 13. septembra.

Mednarodni jesenski velesejem v Grazu od 26. septembra do 4. oktobra.

Izvoz avstrijskega lesa v Argentino

Nedavno so podpisali avstrijsko-argentinsko trgovinsko pogodbo, ki predvideva izvoz različnih vrst avstrijskega lesa v vrednosti 1 in četrta milijona dolarjev in celuloze v vrednosti 3 milijonov dolarjev.

ANEKDOTA

Pred prvo svetovno vojno je bil nemški cesar Viljem znan po tem, da je rad govoril razne neumnosti. Po nekem njegovem govoru sta dva študenta komentirala to, kar sta slišala in eden je dejal:

— In že zopet je cesar govoril takšne neumnosti, da je čudno...

Za njima je šel neki stražnik, ki ga študenta nista opazila, slišal te besede in ju vprašal:

— O katerem cesarju to govorita?

— O kitajskem, se je hitro odrezal študent.

— Glej, glej, se je začudil stražnik, kaj kitajski cesar tudi govori neumnosti?

RADIO-PROGRAM

RADIO CELOVEC

Dnevne oddaje razen ob sobotah in nedeljah: 6.20 Jutanja glasba — 8.15 Kaj kuham danes? — 8.30 Pozdrav zate — 9.05 Zelje poslušalcev — 10.15 in 15.00 Solska oddaja — 11.45 Za podelsko ljudstvo — 12.00 Opoldanski koncert — 14.10 Kar si želite — 17.10 Popoldanski koncert.

Poročila dnevno ob: 7.00, 8.00, 12.30, 17.00, 20.00 in 22.00.

Sreda, 25. februar:

11.30 Pozdrav za mesto in deželo — 14.30 Slov. poročila in objave. Kmetijska oddaja — 20.15 „...zdaj igra Pepi Naar!“

Četrtek, 26. februar:

10.45 Veder dopoldne — 14.30 Slov. poročila in objave. Pesmi v priredbi Pavle Kernjaka. Poje mešani zbor iz St. Ilja pod vodstvom Pavla Kernjaka — 18.45 Kmečka oddaja — 20.15 Slageloterija — 21.00 Vesela oddaja.

Petek, 27. februar:

11.00 Solska oddaja — 14.30 Slov. poročila in objave. Mogoče vas zanima — 18.45 Kmečka oddaja — 19.15 „Zgrabi srečo!“ — 20.15 Zabavni koncert.

RADIO LJUBLJANA

Dnevne oddaje razen ob sobotah in nedeljah: 5.30 Dobro jutro dragi poslušalci! — 7.00 Radijski koledar in pregled tiska.

Poročila dnevno ob: 5.45, 6.30, 12.30, 15.00, 22.00 — 19.00 Radijski dnevnik.

Sreda, 25. februar:

13.00 Z obiskov pri pionirjih — 15.50 Zdravstveni nasveti — 18.45 Partizanske pesmi in korčnice — 20.00 Radijska igra — Josip Vošnjak: Doktor Dragan.

Četrtek, 26. februar:

13.00 Odgovarjamo na vprašanja pionirjev — 14.00 Igra Vaški kvintet, pofeta Rezika Koritnik in Sonja Hočvar — 20.00 Domače aktualnosti — 21.10 Od melodije do melodije — 21.00 Slovenski običaji, pregovori in pesmi v zgodnji pomladi.

Petek, 27. februar:

14.00 Zabavni zvoki — 18.00 Urednikova beležnica in pionirska pošta — Glasba za pionirje — 20.00 Egon Tomc: Tedenski zunanje-politični pregled — 20.15 Glasbena oddaja — 21.00 „Svet v satiri in humorju“.

47

„Dobro jutro, deklíč!“ pozdravi Uskok in pritegne uzdo, „ali bi mi dala piti?“

„Dam,“ odgovori dekletce, pogleda vojaka izpod očesa in mu proži čutaro.

„Ali si iz Brdovca?“ vpraša Mogaič in ustavi konjička.

„Sem.“

„Ali veš, mala,“ nadaljuje Mogaič, ali sta slepi Jurko in njegova hči Jana doma?“

Deklica se začudi in odgovori:

„Ta dva ne stanujeta več v Brdovcu, ampak sta že dolgo pri Matiji Gubcu na Stubici.“

„Na Stubici?“ se preplaši Mogaič.

„Da,“ potrdi deklíč.

„Marko!“ reče svobodnjak svojemu tovarišu, „obrniva konje, pa hajd na Stubico.“

„Kaj ti ne pada na misel,“ se nasmelne Uskok, „kaj se ti tako mudi? Obiščiva najprej kuma Gregoriča, potem jo mahneva h Gubcu.“

„Nočem, pri tej prič morava h Gubcu,“ se upira Mogaič in obrne konja.

„Pa naj bo po tvojem,“ skomizgne Uskok z rameni.

Hitro se obrneta in na iskrih konjičkih oddirjata nazaj, a dekletce je začudeno gledalo za njima.

Baš je na gornji Stubici začelo zvoniti pol-dne, ko sta Mogaič in Nožina jahala skozi vas. Uskok, ki se ni zanimal za svojo okolico, je gledal konju v grivo, toda Mogaič je visoko dvigal glavo in si ogledoval vsak kot svoje domače vasi, ki je njegovo oko že toliko let ni videlo. Čudni spomini so se zbuvali v njegovi duši; bilo mu je, da bi jokal ali se smejal. Naposled dospeta do Gubčeve hiše, stopita s konj in ju privežeta za steber ograje in stopita na dvorišče.

Nobene duše ni bilo slišati. Mimo oreha stopata dalje do hiše. Kar Mogaič obstane in s tresočo roko nekaj pokaže. Bila je mlada ženska, ki je čepela na velikem kamnu pred hišo. Roke je ovijala okoli nog in obraz podpirala s koleno ter s srepimi, odrevenelimi očmi gledala v svet. Niz blede čelo so padali nepočesani lasje, na požoltelih licih ni bilo videti niti iskric kakega čustva in iz ugaslih oči ni bilo razbrati nobene misli.

„Marko!“ šepne prestrašeni Mogaič, „vidiš žensko?“

„Vidim hvala bogu,“ odvrne Uskok.

„Ali poznaš Jurkovo Jano?“ vpraša svobodnjak in zgrabi tovariša za roko.

„Samo po imenu, kakor si mi jo opisoval ti.“

„Pridi, oh pridi!“ drgetaje spregovori mladenič in vleče vojaka za sabo.

Približata se ji.

„Jana!“ vzkrikne Mogaič, ki se prime za glavo in razširi oči, „Jana! Ali si, za Boga svetega, ti?“

Ženska niti ne trene.

„Jana!“ vzkrikne mladenič močneje in položi roke na njena ramena. „Jana, jaz sem — jaz, tvoj Jurij, Jurij Mogaič.“

„Ha, ha, ha! Gospod stari, okopali smo koruzo in zvonovi pojo! Cin! Cin! Cin! Poslušaj! Čemu sta prišla?“ Dekletu zablešče oči z divjim plamenom, poskoči kvišku in vzkrikne: „Čemu si spet prišel, prekleti volk, da pijes moje srce, mojo kri?“ Z močno roko zgrabi Jurija za prsi in zaškrpne z zobmi: „Ho! Ho! Ho! Čujte, svatje prihajajo pome, po Arlando Doro! Pogledj, pogledj!“ šepne Jana in pokaže s prstom na drevo na dvorišču, „ali vidiš svate — eden, dva tri, glej, to je kum, to je svati svat. Na zdravje gospoda! Tiho, tiho, srce spi, haj, spi. Ne budite ga!“

Trepetaje se umakne Jurij in se oklene Nožine, ki je ves blede gledal dekleta. „Marko! To je Jana, moja zaročnica!“

„Nesrečnež!“ pravi vojak, „tej ni treba zaročnika; glej, kako ji iz oči sije brezumje. Znorela je.“

„Znorela!“ zavpije mladenič in bruhne v jok ter pritisne dlani na oči. „Moj Bog! Zakaj si me rešil sužnosti, da gledam zdaj to strahoto? Da vlikim, kako se je moje najdražje spremenilo v nespametno žival? Jana!“ In mladenič se težeč vrže v zeleno travo in pritisne čelo v črno zemljo. A dekletce dvigne gla-

vo, in pritisne čelo v črno zemljo. A dekletce dvigne glavo, dvigne prst, razširi oči in zašepeta vojaku:

„Čuj! Čuj! V gori zavija volk. Zdravo, volk, zdravo! Dala ti bom svoje srce, dala. Na, ali ga imaš, res imaš? Stisni zobe! Žri, brat volk, žri! Oh, tu me je ugriznil, tu, močno,“ in je položila roko na srce ter izbruhnila v jok, kakor jokajo otroci.

Nem je stal Marko, glava mu je klonila na prsi, zagoreli obraz se od neizmerne žalosti povsem skremži in trepalnico mu orosi solza.

„Kdo je tu?“ zavpije s ceste glas. Uskok obrne glavo, Jurij pa skoči, kakor bi ga bila ošinila strela.

„Stric! Stric! Jurij sem, tvoj Jurij! Iz pekla sem prišel v pekel!“ Mogaič razširi roke in se vrže na prsi strica Gubca, ki je prihitel na dvorišče, od začudenja obstal, strmel v nečaka in, pretresen od radosti in žalosti obenem, mladeniča z železnimi rokami privil na svoje široke, močne prsi ter vzdihnil:

„Oh Jurij! Sin moj! Od kod te je prinesel Bog?“

(Dalje)

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec, Gasometergasse 10. Telefon 16-24. Za vsebino odgovarja: Rado Janežič. Tiska: Kärntner Druck- und Verlagsgesellschaft m. b. H., Klagenfurt. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt, 2, Postschließfach 17.